

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenšči nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 10A
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BOLGARIJA NA PREOKRETU?

Poset bolgarskega kralja Borisa v Parizu spravlja v zvezo z
važnimi političnimi razgovori o bodoči bolgarski zunanji politiki

Sofija, 1. septembra. r. Poset bolgarskega kralja Borisa in kraljice Giovanne v Parizu, kjer sta posetila predsednika republike in kjer je imel kralj Boris pri tej priliki važne politične razgovore tudi z ministrskim predsednikom Daladierjem in zunanjim ministrom Paul Boncourjem, je predmet živahnih komentarjev v vseh bolgarskih političnih krogih. Listi so vseskozi rezervirani, naglašajo le, da morejo biti ti stiki s francoskimi državniki za Bolgarijo le koristni. Izjemo med listi tvori organ socialistov »Narode«, čegar lastnik in voditelj bolgarskih socialistov Krsta Pastuhov se mudi v Parizu in ki je zaradi tega, kakor se da domnevati, točneje poučen o pomenu in namenu poseta bolgarskega kralja v Parizu. S svojim podpisom objavlja v »Narodu« daljši članek, ki je izzval največje zanimanje v vsej javnosti. Članek ima naslov »Nov preokret v bolgarski zunanji politiki«. Pastuhov uvodoma naglašja, da ni bila nobena tajnost, da se bo kralj Boris v Parizu

sestal z odgovornimi francoskimi državniki. Iz Pariza bo kralj Boris odpotoval v London in bo stopil v stike tudi s tamošnjimi državniki.

Ti sestanki, poudarja Pastuhov, nikakor ne morejo biti zasebnega značaja, niti niso akt navadne kurtoazije, marveč imajo važno politično ozadje. Na pariških sestankih ne bo samo govora o statusu quo na Balkanu, niti se ne bodo navzoči državniki zadovoljili samo s stereotipnimi izjavami o miru in stališču Bolgarije, ki je še vedno na sumu, da stremi po revanži in v tajnem sporazumu z Italijanskim fašizmom. Morda je to prvi primer, da se bo naša politika tretjala v pogledu najusodnejših problemov, ki so jih dosedaj smatrali za nekako abstraktne in ki so visoko iznad nas. Ne gre pri tem za vezanje na kako tujo politiko, niti za to, da bi se Bolgarija odrekla nevtiralnosti in se pridružila kakemu posebnemu bloku. Čas sam dela za nas in nas zbližuje z najbolj perečimi vprašanji ter nudi priliko za njihovo polno rešitev. Politična umetnost na

je, ki ustvarja kompromise med tem, kar se želi in tem, kar je možno ter da se sprejme to, kar je v danem trenutku mogoče. S tega stališča gledano se nahaja Bolgarija na važnem in odločilnem preokretu.

Vprašanje pa je, piše Pastuhov dalje, ali je naša zunanja politika odnosa oni, ki ji dajejo pravce, pripravljena na ta način obravnavati vprašanja, ki prihajajo na dnevni red. Izhod iz sedanje izolacije ni treba biti vezan na carske sprejeme in svečano poseganje v roke. Vse to je za sedaj manj važno. Važno je, da vemo, kaj nam je storiti, ko bo odbila usodna ura. In ta ura se bliža...

V bolgarskih političnih krogih spravlja poset kralja Borisa v Parizu v zvezo z razgovori, ki jih je imel Herriot o priliki svojega nedavnega poseta v Bolgariji z bolgarskimi državniki. V vladnih krogih so skrajno rezervirani in odklanjajo vsako izjavo o stališču vlade do problemov, ki jih je naznačil Pastuhov v svojem članku.

H kongresu naših veterinarjev

Delegati že prihajajo — Na polju veterinarstva nas čaka še mnogo dela

Ljubljana, 1. septembra. Danes in jutri se zbera v Ljubljani predstavniki Jugoslovenskega veterinarskega združenja, ki bodo ob 8-30 priostvovali svečano otvoritvi rednega letnega zbora v dvorani Zvezde, ob 10. uri pa si ogledajo s kongresom združeno veterinarsko razstavo, ki bo svečano otvorjena na ljubljanskem velesejmu. Davi ob 9.45 so že prispeli v Ljubljano odlični gostji tako Anton Korošec, načelnik veterinarskega oddelka v poljedelskem ministertvu, pred-

kona o ureditvi veterinarske službe, s katerim bi končno tudi v naši državi bilo mogoče zaščititi čim bolj zdravje živine, obvarovati kmeta velikih izgub, omogočiti ustanovitev ambulant in veterinarskih znanstvenih zavodov, zaščititi veterinarsko prakso itd.

Težke naloge čakajo še veterinarje v naši državi, saj bomo tudi na njihovi vzorni razstavi na velesejmu videli, koliko imamo še važnega, pa tudi hvaležnega de-

Ožji razstavljalni odbor veterinarske razstave — od desne proti levi: podpredsednik odbora vet. Hugo Turk, predsednik odbora dr. Josip Kunc, odbornik dr. Leopold Hribar; zadaj stojita blaginjak vet. Viktor de Gleria in tajnik dr. Leon Kocijan.

Razpust hitlerjevske stranke na Češkoslovaškem

Zaradi umora profesorja Lessinga je ogorčena vsa javnost in zahteva najodločnejše ukrepe proti hitlerjevcem

Praga, 1. septembra. r. Vsa javnost je pod vtisom umora profesorja Lessinga in z največjim ogorčenjem obsoja zločinsko početje narodnih socialistov. Kakor je sedaj dognala preiskava, so atentat na Lessinga izvršili trije narodni socialisti. Lestvico, ki so jo pristavili k oknu, so ukradli v gasilskem domu v sosedni vasi. Po atentatu so se z avtomobilom odpeljali proti nemški meji, ki je oddaljena samo pol ure. Po vsej priliki jim je uspelo pobegniti preko meje. Značilno je, da je nemški radio že dve uri po umoru imel natančne poročila in tudi povedal, da je umor izvršil neki Maks Eckert, dasiravno češkoslovaške oblasti do takrat o tem niso imele še niti pojma. Eckert se je, kakor se je sedaj ugotovilo, že večkrat izrazil, da bo pobil vse nemške emigrante, ki so pribežali na Češkoslova-

sko. Vsa češkoslovaška javnost zahteva najodločnejše ukrepe za zaščito pred narodno-socialističnim terorjem. V Pragi so se sinoči razširile vesti, da namerava razpustiti in prepovedati hitlerjevske stranke v Češkoslovaški. O tem bo sklepala vlada na svoji prihodnji seji. Zaenkrat so bili izdani najstrožji ukrepi za zaščito meje proti Nemčiji.

Berlin, 1. septembra. r. Berlinski listi objavljajo občirna poročila o umoru profesorja Lessinga v Marijskih Laznih. Značilno pa je, da niti eden list ni našel niti besedice obsodbe tega zavratnega umora in človek dobi vtis, da vse odobrava ta umor. Pač pa objavljajo listi hude napade na pokojnega Lessinga in mu očitajo najgore stvari ter ga slikajo kot propalico, ki ni nič drugega zaslužil.

Ljubljanski velesejem bo otvoril minister dr. Kramer

Beograd, 1. septembra. v. Ker je minister trgovine in industrije g. dr. Šum-nković zadržan, je naprosil v Ljubljani se mudedelega ministra g. dr. Alberta Kramerja, da v imenu ministra trgovine in industrije kot resornega ministra otvori jesensko razstavo ljubljanskega velesejma.

Znižana vožnja za sokolske svečanosti v Laškem

Beograd, 1. septembra. v. Prometni minister je s svojim odlokom MS broj 19.472 z dne 1. septembra t. l. odobril znižano vožnjo za sokolske svečanosti povodom otvoritve Sokolskega doma v Laškem in sicer za Sokole-telovadce četrtinske, za ostale udeležence pa polovično vožnjo. Popust velja samo za področje ljubljanske železniške direkcije.

Lord Grey umira

Pariz, 1. septembra. AA. Po poslednjih vesteh iz Londona se je stanje obolelega lorda Greya ponovi hudo poslabšalo. Bolnik komaj diha in zdravniki pričakujejo katastrofo vsak trenutek.

Dr. Beneš o evropskem položaju

Pariz, 1. septembra. V »Agence Economique et Financiere« razpravlja češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš o načelih francoske revolucije iz l. 1789 in primerja, v koliko so se v raznih evropskih državah uporabila l. 1918. Dr. Beneš zaključuje, da se je kljub nekaterim pomankljivostim, zaradi katerih so čisto po pravici grajali mirovne pogodbe, v splošnem vendarle varovalno načelo samoodločbe narodov. Češkoslovaški zunanji minister je mnenja, da Evropa še ni prispela na kraj nemirov, temveč je šele ob začetku dolge dobe političnih in gospodarskih prevratov. Sedanja doba je samo prehodna in političnem, gospodarskem in socialnem pogledu.

Prevelik blagoslov

Pariz, 1. septembra. A. Iz Ferrola poročajo, da sta tamkaj snoči porodili dve sestri, ki sta v službi pri istem podjetniku. Obe sestri sta porodili v isti uri in obe sta dobili dvojčka.

V čolnu okoli sveta

Boulogne, 1. sept. AA. Angleški novinar Savage in angleški mornar Edgar sta sklenila v navadnem čolnu obpluti svet. Snoči sta se vkrcala v Dovru in prispela davi do rtiča Griz-Nez. Izjavila sta, da sta imela imenitno vožnjo. Zdalj nameravata pluti po prekopih v Nemčiji.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2310.96—2322.32, Berlin 1365.96—1376.49, Bruselj 801.35 do 805.29, Curih 1108.35—1113.85, London 182.30—183.90, New York, ček 4008.27 do 4136.53, Pariz 224.88—226.—, Praga 169.90 do 170.76, Trst 301.01—303.41 (premijsa 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem klirgu 8.75—8.85.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 1. septembra. Pariz 20.29, London 16.48, New York 364.—, Bruselj 72.30, Milan 27.20, Madrid 43.25, Amsterdam 298.50, Berlin 123.40, Dunaj 72.94 — 57.75, Praga 15.33, Varšava 57.80, Bukarešta 3.08.

Amerika se oborožuje tudi na kopnem

Po odobritvi programa za povečanje vojne mornarice so sedaj sestavili tudi načrt za ojačanje suhozemnih sil

Pariz, 1. septembra. AA. Iz Washingtona poročajo, da je ameriško vojno ministertvo izdelalo načrt o opremiti ameriških kopnih in zračnih sil in da bo sklep o tem, kdaj naj se začne ta načrt izvajati, odvisen od rezultatov razorožitvene konference. Izvedba novega načrta o opremiti ameriške vojske bo stala 70 do 80 milijonov dolarjev; vsota se bo dobila iz kreditov, ki so odobreni za izvedbo

javnih del. Tako ne bo treba zahtevati od kongresa novih kreditov, ker bi jih najbrže odklonil.

Ameriški državni tajnik za vojsko Derr je izjavil, da bi izvedba novega programa o opremiti ameriške vojske dala dela velikemu številu kvalificiranih delavcev in mnogo pripomogla h gospodarski podvigi USA.

Propagandni teden za grozdje

Pomagajmo vinogradnikom iz stiske. — Mesto dragega grozdja iz tujine, kupujmo domače!

Banska uprava dravske banovine razglasa:

Velika gospodarska stiska, ki neizprosno pritiska zlasti na mnoge plasti našega kmetskega naroda, imperativno nalaga vsem merodajnim činiteljem, da intenzivno in umno delajo na ublažitju bede našega kmetovalca, pred vsem onega iz vinorodnih in sadjarskih krajev.

Znano je, da v dravski banovini pride-lamo velike količine prvovrstnega namiznega sadja, pa tudi znatne količine grozdja. Presno sadje in grozdje ima priznana veliko zdravilno in hranilno vrednost. Naj bi postalo zato grozdje in sadje važen del hrane tudi v najširših plasteh našega ljudstva v mnogo večji meri, nego je to doslej!

Na posebnem sestanku se je zato skle-pilo prirediti za vso dravsko banovino ropagandni teden za konzum grozdja in sadja od vstevšega 2. do vstevšega 8. oktobra. t. l.

V tem tednu se bodo vršila radijska predavanja za kmetovalce in meščane, go-spodinje in šolske otroke. V strokovnih in dnevnih listih se bo vršila propaganda za večji konzum grozdja in sadja. Na vseh šolah v banovini bo učitelstvo pre-davalo o važnosti grozdja in sadja kot zdravilne in človeškemu organizmu potrebne hrane. Tozadevna predavanja za šolsko dečo se bodo vršila predvidoma v soboto dne 7. oktobra in za odrasle v nedeljo dne 8. oktobra. Za odrasle bodo predavali kmetijski strokovnjaki, zdrav-niki, učitelji in razni drugi kulturni de-lavci. Kjer je le mogoče naj bi se ta te-den in pred vsem v nedeljo dne 8. oktobra priredila ropagandna razpradaja grozdja in sadja, združena s primernimi slavnostnimi prireditvami.

Pri vseh teh prireditvah bodo sodelo-vali med drugimi Kmetijska družba, Vi-narsko društvo, vsako z vsemi svojimi po-družnicami, dalje učitelstvo, zdravniki itd.

Za brezposelne — izgon!

Berlin, 1. septembra. AA. Oblasti se za-čenjajo vznemirjati zaradi čedalje večjega priseljevanja brezposelnih z dežele v vele-mesta. Da napravijo temu konec, bodo iz-dale 1. septembra stroge ukrepe proti ne-zaposlenim, ki so se priselili v mesta po 1. januarju 1931.

Po izjavi vladnega komisarja Platha ne bodo novodošli brezposelni dobivali več podpore kakor samo 15 mark na mesec, da se s tem zastrašijo vsi tisti, ki bi hoteli priti v mesta. Razen tega pa pripravlja vlada tudi zakon, ki bo prisilil provinčne oblasti, da morajo sprejeti nazaj brezpo-selne, ki so prišli v velika mesta. Tudi na-merava vlada ustanoviti posebne hiše za prisilno delo za nesocialne elemente.

Grandi v Rimu

Le Bourget, 1. sept. AA. Italijanski poslanik v Londonu Grandi je davi ob 9. odletel v Rim.

Odhod nemškega poslanika

Beograd, 1. septembra. Sinoči je zapu-stil Beograd nemški poslanik g. Dufour-Feronce. Na kolodvoru se je poslovil od novinarjev z daljšo izjavo, v kateri je na-glasil, da odnaša iz Jugoslavije najlepše spomine. Prizadeval si bo na svojem no-vem mestu, da seznaní Nemce, z razmera-mi v Jugoslaviji, na drugi strani pa želi, da bi tudi Jugoslovenci pravilno pojmovali miroljubne in konstruktivne namere nove Nemčije pod vodstvom Hitlerja.

Kitajske povodnji

Sanghai, 1. septembra. Iz poplavljenih krajev okoli Santunga, Honana in severnih delov province Kiangsi prihajajo dnevno nove alarmantne vesti, ki kažejo strašno sliko ogromnega obsega zadnje poplave. Kitajska nacionalna vlada je priredila zbirke za prebivalstvo, ki je trpelo zaradi katastrofe. V ta namen se bo najbrže po-rabilo tudi posojilo, ki je bilo razpisano v juhju. Predvsem namerava vlada kupiti v Ameriki žita, da pomaga ljudstvu, ki trpi od gladi. Ogromne naspe, ki so bili komaj spomlad spet popravljani, je vodovje do-cela porušilo. Po zadnjih vesteh iz poplav-ljenih krajev grozi velika nevarnost, da bo Kitajska razdeljena v dva dela, ker je tudi železniška proga med Pekingom in Hankavom zelo ogrožena. Največja nevar-nost je pri Santicu, kjer vodi preko Ru-mene reke velik moderni železniški most, ki je že zelo trpel pri zadnji poplavi.

Beograd : Zagreb 3:2

Zagreb, 1. septembra. Snoči se je na igrišču Con. je, kjer je bila na novo instalirana električna razsvetljava, vršila medmestna tekma Beograd : Zagreb, ki se je končala z zasluženim zmago Beograd-s 3:2. Zagrebčani so igrali zelo slabo. Tekmi je prisostvovalo 12.000 gledalcev, za plotom pa 4000 zastojkarjev.

Spominski list septemskih dogodkov

Priljubljeni odbor za proslavo 25. letnice septemskih dogodkov je izdal lepo spominsko publikacijo

Ljubljana, 1. septembra. Septemski dogodki so za našo narodnostno zgodovino nedvomno v pravem pomenu besede zgodovinski, ker so dokaz klenja naših sil in izraz močne samobitne volje v času, ko je bila resnična žrtve pristevati se med Slovence. Rodoljubni izza 1. 1908 so idealisti ne le po imenu, temveč tudi po značaju ter jih zdaj ne vemo dovolj ceniti in spoštovati. Rodoljubi so se borili s pristnim ognjem za svobodo, s čisto nesebičnostjo in močasto poštenostjo. V tem pogledu so nam pravi vzorniki. Že zaradi tega je jubilej ptujskih dogodkov pomemben in dosegljiv do dovolj svoj namen že s tem, če bo prikazal v jasni luči vrednote naših narodnostnih borec iz polpretekla dobe.

Priljubljeni odbor za proslavo 25. letnice septemskih dogodkov je izdal te dni Spominski list septemskih dogodkov, ki opredeljuje naše narodnostne boje pred 25 leti, jih vrednoti ter poudarja njih zgodovinski pomen. Zato bi moral list prebrati vsak, zlasti je pa namenjen mladini, ki ne ve več dovolj ceniti prej s tolikimi žrtvami pridobljenih vrednot in dela resničnih idealistov starejšega kova.

Ptujčani so se s listom izkazali. Podali so nam izčrpen pregled vsega, kar nas mora zanimati v zvezi s ptujskimi dogodki in proslavo. Na 25 straneh četvorke je zgoščeno mnogo zanimivega, poučnega, pa tudi dragocenega materiala. Najprej nas list seznani z zgodovino Ptujja od najstarejših časov, od Poetovice do sedanjega Ptujja. Ptuj ima zanimivo zgodovino, nam pa mora biti njegova novejša zgodovina zapisana na straneh najpomembnejše narodnostne zgodovine. V krajšem članku je opisan zgodovinski 13. september 1. 1908. Vsakega mora zanimati informativen članek, ki opisuje zgodovino ptujskih družin CMD. Piše Lado Jerše. Ko prečitaš samo suhe podatke o delu tega pomembnega narodno obrambnega društva, moraš zopet občudovati idealizem pravih rodoljubov. Zanimiva redkost je rodoljubna pesem kaplana Fr. Repiča, ki ni bila še doslej objavljena. Pisana je v nekoliko »moderizirani« preisknem dialektu. Lepa pesmica je pa Jerševa o preisknem klopotcu, ki v kratkih besedah zajema lepoto Slovenskih gor, ki terja svojo pravico s tem, da so slovenske.

Hkrati objaja tudi ptujski Sokol, ki posebej svoj praznik, ki je prav za prav istoveten z narodnim praznikom na splošno. V kratkem članku vemo vso zgodovino tega žilavca in agilnega nacionalnega društva, ki zdaj lahko gleda s polnim zadoščenjem na svoje delo. V Ptujju imajo še Narodno čitalnico, ki so zdaj pri nas že zelo redke. Čitalnica je bila ustanovljena že l. 1864. Zanimivo je, da jo je ustanovil Herman, ki je bil pristni Nemec. Služboval je v Ptujju kot sodni pristav ter se naučil slovenščine. Sprevidel je, da se

gode Slovence velike krivice, zato se je začel potegovati za nje. Zdal vzdržuje čitalnico Ljudsko knjižnico ter uspešno širi med ljudstvo prosveto s številnimi knjigami. Vsakogar bo tudi zanimal članek mr. B. Orožna o sušaški gimnaziji in ptujskih dogodkih. Na sušaški gimnaziji je študiralo v tistih časih precej Slovencev, ki so bili po večini radikalni, celo revolucionarni nacionalisti. Pisali so v »Preporodu« prav velezadnjaške, protidržavne članke in sploh so se zelo udeleževali v narodnostnem delu.

Posebej mladini je namenjen članek, ki ga je napisal Fr. Veselko. Brez čez govor o pomenu narodne svobode ter uči ceniti žrtve naših prednikov. Mladina mora postati vredna naslednika starejšega rodu. O boju za ptujsko gimnazijo piše dr. J. Komljanec. Ptujčani so zgodaj uvideli, da v kulturnem razvoju ne smejo zaostajati za drugimi slovenskimi mesti. L. 1864. je občinski mestni odbor sklenil, naj se ustanovi v Ptujju srednja šola. Toda šele čez pet let je dobil Ptuj realno gimnazijo s štirimi razredi. Potem se je pa nadaljevala borba za celotno gimnazijo. Šele l. 1898, po 30letni borbi, so otvorili v Ptujju celotno gimnazijo. Proforski zbor je pa bil do prevrata nemški, kar so čutili slovenski dijaki, ki se niso hoteli povsem podvreči, na lastni koži. V listu je tudi informativen članek o meščanski šoli. Meščanska šola je v Ptujju zelo potrebna, že zaradi zaledja mesta, kajti mnogo koristi tudi kmečkim otrokom, za obrtniški inarščaj je pa živa potreba. Vreden prispevek o našem solstvu in o borbah za narodno šolo v Ptujju in okraju je članek Josipa Gorupa. Kdor bi ne poznal teh borb, bi si ne mogel ustvariti jasne slike o narodnostnih borbah v Ptujju. List zasluži že zaradi tega, da ga vzameš v roke. O delovanju Glasbene Matice v Ptujju piše mr. B. Orožen, o Muzejnem društvu pa Anton Smolčič, ki je tudi lepo opisal številne ptujske znamenitosti, umetnostne spomenike.

Orisano je pa tudi gospodarsko življenje v Ptujju. O ptujski posojilnici piše dr. J. Komljanec. Prav tako poučen je članek o obrtništvu v ptujskem okraju, ki je zelo razvito. Da ni Ptuj bil nemški kot trde Nemci, nam dokazuje članek o slovenski trgovini v Ptujju od l. 1904-1933. Slovenski trgovci, ki so bili tudi zavedni Slovenci, je bilo precej. Po septemskih dogodkih so naši zavedni ljudje začeli po geslu »Svoji k svojimi« bojkotirati Nemce. Pristno po preiskni kramlja ob koncu s čitatelji prišli Jaka v dialektu. Pravijo, ko vabi na proslavo, da bo letos bolj imenitno v Ptujju kot je bilo pred 25 leti. Na koncu so v kratkem članku še posebej opisani zgodovinski vroči dnevi v Ptujju.

List se priporoča sam. Šteli si bomo pa tudi v dolžnost, da ga prečitamo. Dobili ga brez denarnih žrtv, saj stane le 5 Din.

Otvoritev zračne proge Ljubljana-Sušak

Davi je letalo na novi progi prvič odletelo. - »Lojze« na mitingu v Sarajevu

Ljubljana, 1. septembra. V ponedeljek, 21. avgusta po svečani otvoritvi ljubljanskega letališča, smo poročali, da se je na sestanku Aerokluba v Zvezdi razpravljalo tudi o ureditvi novih letalskih prog, ki gredo čez Ljubljano ter o ustanovitvi trenajaške oddelka za pilote in rezerviste. Dosežen je bil tudi načlen sporazum, da se v najkrajšem času otvori redna zračna zveza med Ljubljano in Sušakom, ki pride letos vsaj še za 14 dni v poev.

Pilotsko šolo, ki nam bo vzgajala letalski inarščaj, smo dobili ta teden, otvorjena je bila v ponedeljek, 28. avgusta. Za razvoj našega letalstva oziroma se bolj zračnega prometa je pa pomemben tudi današnji dan, ko je bila otvorjena nova zračna proga Ljubljana-Sušak; tako bo vsa Slovenija po najkrajši poti povezana s morjem. Davi ob 7.15 je startal z ljubljanskega aerodroma prvi potniški avijon na Sušak. Ker občinstvo o novi zračni zvezi ni bilo pravčasno obveščeno in je to zvedelo šele iz današnjega »Jutra«, so seveda potniki izostali in tako se je z mogočno ptico odšel peljal samo naš novinarski kolega Ante k sinjemu Jadranu.

Letalo bo vsak dan startalo ob 7.15 ter bo že čez 25 minut pristalo na aerodromu v Grobnickem polju pri Sušaku. Tam bo že čakal avtomobil, ki bo potnike odpeljal na Sušak. Povratek s Sušaka bo ob 16.45, letalo bo pa pristalo na ljubljanski aerodromu že ob 17.20. Vožnja do Sušaka ali obratno bo veljala prav toliko kakor v Zagreb, namreč 180 Din.

Otvoritev nove zračne proge je seveda velikega pomena za Ljubljano kakor tudi za našo Primorje. Že dosedaj je bila, kakor poročajo zagrebški listi, proga Sušak-Zagreb, na kateri so letala tromotorna naša in češkoslovaška letala, odlično frekventirana v obeh smereh. Samo letos - je že na tej progi prepeljalo nad 600 potnikov, vsa mesta v letalu so bila rezervirana (vnaprej). Že več let se ni na tej progi pripenil niti najmanjši defekt in ima sušaška linija v tem pogledu svojevrsten rekord. Omeniti moramo še, da je na sušaškem letališču bila zgrajena udobna čakalnica za potnike z meteorološko postajo, tam pa nameravajo zgraditi tudi radio postajo ter sploh urediti vse tako, da bo letališče v polni meri odgovarjalo zahtevam. Prav verjetno je, da bo tudi zračna proga Ljubljana-Sušak dobro obiskana, saj je s tem dosežena najidealnejša zveza Slovenije z morjem.

Poročali smo že, kako veliko je zanimanje Ljubljancev za letanje na progi Ljubljana-Zagreb. Letalo je skoraj vsak dan zasedeno. Tudi davi je startalo potniško letalo z aerodroma polno in za jutri so pri »Putniku« rezervirani že vsi sedeži.

Aeroklub v Sarajevu priredi v nedeljo, 3. septembra na letališču »Sarajevo« v Rajovcu velik nacionalni letalski miting, na katerem bo sodelovalo 30 vojnih in civilnih avijonov. Spored je zelo obširen in obsega 13 točk, na udeležence so pa tudi določene krasne nagrade, in sicer pokal ba-

Kam naj se obrne Hrastnik?

Hrastnik, 30. avgusta. V soboto, 19. t. m. je priobčil »Slov. Narod« pod gornjim naslovom članek iz Trbovelj, na katerem je pretekli četrtek pod istim naslovom odgovoril G. F. R.

To vprašanje je za nas Hrastničane življenske važnosti in je v interesu stvari, da se čuje še tretja stran.

Kdo je za odcpitev Hrastnika od Trbovelj, res ni težko ugotoviti. Predvsem je občinsko zastopstvo, tako odborniki iz Hrastnika kot iz Trbovelj, v javni seji meseca januarja t. l. soglasno sprejelo predlog poročevalca, odnosno dodatni predlog sedanjega podžupana g. Roša, da se izvede revizija meje trboveljske občine in sicer v pravcu, da se bo krila občinska s šolsko mejo, t. j. da bi se priključilo trboveljski občini se tisto ozemlje dolske občine, od koder pohajajo otroci v hrastniško šolo (onkraj potoka Boben oz. Brnica, nekako črta Možina-Dolinšek). Med to debato je g. Restar pravilno poudaril, da ni za odcpitev Hrastnika niti 10 odstotkov prebivalcev. G. podžupan je tudi predsednik, vsi ostali obč. zastopniki pa funkcionarji JNS Hrastnik-Dol. Torej so proti odcipetviji hrastniški obč. zastopniki z g. podžupanom na čelu, vsi hrastniški funkcionarji oz. članstva, trgovina, obrt in delavstvo ali močno čez 90 odstotkov celokupnega hrastniškega prebivalstva. Pa tudi davkoplačevalci občine Dol so proti priključitvi Hrastnika k Dolu, kar dokazuje njih sestanek dne 24. t. m., na katerem je bila sprejeta zavedna protestna spomenica in pa zahteva po plebiscitu.

Res je, da so bili pred leti merodajni krajevni politični činitelji, industriji: itd. za ustanovitev samostojne hrastniške občine oz. za priključitev k Dolu, toda imeti je treba pred očmi, da so vladale takrat predvsem drugačne razmere in je prevladovalo vedno le politični moment, dočim danes, v teh težkih časih, morje in mora biti merodajen le in samo gospodarski.

Kako pa je res s finančno stranjo? V letu 1932 (l. 1933. bo naravno še slabše) je plačal Hrastnik na občinskih dajatvah okroglo 550.000 Din, izdal pa kakšnih 900 tisoč Din, kar prica, da se je avtor sobotnega članka nekoliko preneglil s svojo slučajno ali pamerno trditvijo o milijonih, ki jih je preskrbel Dr. R. itd. Za izdatke 900 tisoč Din bi moral Hrastnik kot samostojna občina zvišati dajatve za ca 80 odstotkov, združen z Dolom pa za ca 100 odstotkov. Seve bi mogel Hrastnik izhajati tudi s ka-

kih 550.000 Din, treba bi bilo samo črtati socialne dajatve, reducirati na polovico šolski proračun, ceste in druge naprave pa prepustiti njihovi usodi. - Res je, da bo TPD plačala odcipet skoraj 75 odstotkov manj na obč. davstinah, razumni del za Trbovelje-Hrastnik-Dol pa bo ostali isti. Trditve, da bi Hrastnik združen z Dolom lažje preživel par sto brezposelnih, nego skupno s Trbovljami par tisoč, ne drži. Ne glede na vse drugo (v mislih imamo ustanovitev hrastniškega obrata kot posledice odcipetve), ima industrijska občina Trbovelje tri lastna podjetja, ki so izkazala letni prihodek v stotisočih, dočim nima kmečka občina Dol nobenega podjetja in je kljub svojem bujno razvitemu sadjarstvu itd. navezana le na obč. doklado, trošarine, lovski in ribji zakup. Propagatorji priključitve pa naj imajo pred očmi, da še večjih davčnih obremenitev niti ti, niti oni davkoplačevalci ne zmorejo. - Glede šolskih razmer navajamo le, da obč. Trbovelje kolikor toliko redno plačuje svoje prispevke za hrastniško šolo, dočim je obč. Dol s prispevki, ki jih ima plačevati za ca. 100, hrastniško šolo obiskujočih otrok, na zaostanku še za zadnje lanske četrtletje.

Smu tudi mnenja, da zakonodajalec z novim zakonom gotovo ni imel namena, da bi se spajali absolutno industrijski kraji s popolnoma kmečskimi občinami, kajti imajo industrijski kraji vse drugačne socialne in gospodarske potrebe nego kmečki.

Zato oblastem pač ne bo težko, zadeti pravo določitev ter zadovoljiti nad 90 odstotkov prebivalcev Hrastnika in Dola.

D. L.

Strmeli boste, ocharani boste, ko boste slišali!

JANA KIEPURO
najslavnijega sodobnega pevca tenorista v senzacionalnem edinstvenem vefilmu

PESEM ZATE

Sokol

Kozarški Sokol prvič nastopi

Kozarje, 1. septembra. Mlada in agilna sokolska četa v Kozarjah, ki je pod pokroviteljstvom bratskega Sokola na Viču, je bila ustanovljena šele letos 12. marca. S požrtvovalnim in nesebičnim delom, ki ga je poživil še veličastni pokrajinski zlet v Ljubljani, se je četa že toliko okrepila, da bo mogla pokazati uspehe svojega delovanja že s svojim prvim javnim nastopom, ki bo v nedeljo 3. t. m. ob 15. polpodne na vrtu gostilne Br. Kušarja v Kozarjah. (Pri dolgem mostu). Mlada sokolska četa se v polni meri zaveda svojih sokolskih dolžnosti ter marljivo deluje v tehničnem in prosvetnem pogledu. Veliko moralno oporo ima v bratskem Sokolu na Viču, ki z očetovsko skrbjo budno pazi na svojega varovanca. Bratje prednjaki in sestre prednjake z Viča pohite večkrat na teden med svoje brate in sestre v Kozarje ter jim pomagajo v telovadnici in pri ostalem sokolskem delu. Žal, da pomanjkanje dobre telovadnice in najpotrebnejšega orodja ovira še večji in boljši razmah te agilne sokolske čete, ki se bo, ako se bodo vsi bratje in sestre, zavedali prevzetih sokolskih dolžnosti, lahko kmalu osamosvojila v samostojno sokolsko društvo.

Prvi javni nastop v nedeljo bo sicer skromen, toda pokazal bo prijateljstvo, pa tudi nasprotnikom sokolske misli, da vrla kozarška četa dela kljub vsem oviram. Kozarški Sokoli in Sokolice pričakujejo, da bodo v nedeljo prihleti številni prijatelji v Kozarje k prvemu nastopu, da moralno in materialno podpro sokolsko četo, saj je čisti prebitok priditve namenjen za nabavo prepotrebne telovadnice orodja. Javnega nastopa se udeležijo matično društvo viški Sokol korporativno z vsemi svojimi oddelki, ki bodo tudi sodelovali pri javni telovadbi. Sokolska četa v Kozarjah in Sokol na Viču bratsko vabita vse prijatelje Sokola in cenjeno občinstvo k polnoštevilni udeležbi. Zdravo!

Sokol Šv. Jakob ob Savi priredi v nedeljo dne 3. septembra 1933 ob 15. uri pri bratu starosti Pečnikarju javen nastop. Po telovadbi prosta zabava, srečeval in ples. Ugodne avtobusne zveze izpred Mestnega doma. - Zdravo!

Sokolsko društvo Št. Vid nad Ljubljano priredi v nedeljo 30. t. m. na letnem telovadnišču javen telovadni nastop z veselic in bogatim srečevalom. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Bratje in sestre ter prijatelji šentvriškega Sokola, udeležite se priditve!

Vsem edincem sokolske župe Novo mesto! V zvezi z okrožnicami okr. načelnistev obeh okrožij ponovno opozarjamo vse br. župne edince, da na predvečer 10. rojstnega dne starost SKJ Nj. Vis. preostolnaslednika Petra dne 5. septembra ob 20. uri svezar župno sokolski kres, ki naj z naših vrhov novomeške župe zagore v znak naše ljubezni in udanosti do našega br. starost. Naj bo ta kres naš najljubnejši spomin-poklon ter vstop v slavnostni 6. september, ki pa bo tudi naš najlepši dan v vsaj župi. V torek 5. septembra točno ob 20. uri zaigra - sokolske kresove! - Zdravo! 2. P. O.

Iz Hrastnika

Obratovanje pri rudniku se tudi v septembru, čeprav je na pragu jesen in zima, ne bo povečalo. Dočim je bilo avgusta v celotni 14 delovnih dni, kaže po dosedanjih navedah vodstva rudnika, da se bo v prvi polovici septembra praznovalo 9 dni. Samo šest sšitov bo napravil naš rudar, in če pomislimo, koliko zasluži na dan, vidimo, da je položaj posebno za one rudarske družine, ki imajo mnogo otrok, res obupen. Zima je na pragu, otroci morajo v šolo bosi in raztrgani, lačnih želodcev, kje naj se dobe sredstva še za šolske potrebščine. Zato je vsak dar, ka. srženkol, dobrodošel, čeprav vse to zla ne

bo odpravilo, dokler ne bodo dan za dnem peše lopate in krampi svoje posodi pod zemljo.

Povratek rudarjev v Francijo. Včeraj so se odpeljali nazaj v Francijo rudarji tukajšnji domačini z družinami. Težko je bilo slovo od znancev tem 20 trpinom, ki so morali z domače grude, marekido njih že prileten, v svet kruha iskat. Vendar se vidi, da drugod delavec, ki dela, zasluži lahko vsaj toliko, da bi se lahko enkrat letno peljal do Ljubljane. Premog v stotisočih uvažamo, lastne sinove pa naša podjetja pošiljajo v tuj svet.

Uboj v Šmartnem pred sodiščem

Ljubljana, 1. septembra. Lani 9. oktobra je odšel Filip Kopic iz Gamljev v družbi treh fantov vasevot k svojemu dekletu v Škarnu. Zaradi slabe poti so šli skozi Šmartno, kjer so našli na gručo domačih fantov. Ko so došli do Jurčeve hiše, je nanje začelo leteti kamenje in kmalu so se fantje začeli pripraviti in pretepati. Med pretepatom je Kopic dobil dva udarca s kolom po glavi in je še istega dne umrl zaradi otrpnenja možganov.

Danes sta sedela na zatožni klopi pred malim senatom oženjeni zidar iz Šmartna Josip Dobravec in mlajši pomočnik iz Šmartna Alojzij Jerina, ki sta bila obtožena, da sta rajnkemu Kopicu prizadejala usodne poškodbe. Razprava je bila že dvakrat preložena in se je danes vršila v tretji. Oba obtožena sta krivdo zanikala in trdila med drugim, da so prejšnje nedolgo šmarčani Škarnu nabili, ti so se pa hoteli maščevati. Zaslanih je bilo več prič, ki so pa izpovedale povsem različno. Čevljar Mohar iz Šmartna je slišal, kako so se pred njegovo hišo spopadli Gamljčani in Škarnu. Slišal je več kilcev »au« in so nekateri poskušali izriniti od njegove hiše okna. Videl je tudi Jerina, kako je hotel na njegovem vrtu izriniti kol, kar se mu pa ni posrečilo. Priča Ivan Gregorc je videl, da je Dobravec padel, se je pa pobral in stekel. V tem je slišal Kopic, ki je kričal: »Ti boš mene s takim le, ki ima željele!« Fantje so se potem porazgubili v noč, še prej pa je videl, kako je Jerina zamahnil proti Kopicu, ki se je zgrudil. Po pretepu je slišal Jerina, da je rekel: »Tako sem ga mahnil, da je skup padel.« Obtožena žena Alojzija Dobravec je izpovedala, da sta se njen mož in pa Kopic ruvala le za spaso. Trdila je, da njen mož Kopic ni uderil, pač pa je videla, da ga je udaril Jerina. Ko so Kopic nesli v hišo, je slišala Jerina, da je rekel: »Jaz sem ga, pa če sem prav tri leta zaprt, nakar je predsednik pripomnil, da tega pri prejšnjih zaslišanjih ni izpovedala. Priča Ivan Rožič je slišal Dobravca, da je rekel Kopic, da se je sam potuhnil, počakal ga bom, čeprav do jutraj, in ne bo živ odšel iz Šmartna. Razprava je bila v svrhu zaslišanja še nekaterih prič ponovno prekinjena.

Samo malo potrpljenja in slišali boste najslavnijega sodobnega pevca

JANA KIEPURO
v najboljšem filmu

PESEM ZATE

Iz Trebnjega

Pojite lani! Glede na veliko gospodarsko važnost gojenja lanu za predvse in olje naroča občina vse posestnikom, da čim prej prijavijo točno površino, zasejano z zrnčnim lanom. Obenem obvešča občina vse, da bo banaka uprava nakupila pol vagona ruskega jarega lanu, ki v naših krajih prav dobro uspeva, in vabi kmetovalce, da se prijavijo za ta lan. Seme bo dodeljeno interesantom po kupni ceni v smislu pravilnika o semenskem fondu.

Izbojšanje perutinarstva. Banská uprava bo tudi letos oddajala v svrbo izbojšanja perutinarstva čistokrvne jarkice in peteline štajerske rjave standard kokoši z zajamčeno nesnostjo mater nad 140 jajc letno. Prosilci prispevajo k nabavi jarkic 20 Din in petelinov 10 Din za komad. Prijave sprejema občina takoj.

Poslovanje kontrole mer pri postaji za kontrolo sofov v Novem mestu bo v mesecu septembru 4., 5., 6. in 7. Določeni datumov naj se brezposojno držijo vsi interesi.

Zanimiva balinarska tekma se obeta v prihodnjih dneh v Trebnjem. Gostovanje je ponudil balinarski klub z Viča pri Ljubljani. Menda žele Vičani iztrgati troje, ki so jo nedavno Trebnjanci odnesli na svojih tleh proti Ljubljani, čas in kraj tekme pravčasno objavimo.

Dražbeni oklic. Dne 5. septembra bo v Dobrnjah štev. 26 prodano na javni dražbi 9 sodov, 2 brzopletnika, 106 desk, 1000 špic za kolese, 1 kotel za šganjekuho, 1 šivalni stroj, dve tehnični, gnojilna črpalka, 1000 kg detelje, 1 posnemalnik, 1 harmonika, 1 konj s komatom in šedlom, 7 mliz, 20 stojev, ura, barometer itd., vse v dobrem stanju. Dražba se prične ob 9. uri.

Iz Novega mesta

Iz Krke potegneno truplo. Že pred dobrim tednom so stanovci Trške gore pogrešili okrog 70 let starega vinčarja J. Lumperta, ki je imel na gori svojo koč. Mož, ki je bil znan v svoji stroki daleč na okrog, je zadnje čase vidno hiral, zapuščati pa so ga jele spritno čude tudi moči. Vid mu je začel pešati tako, da že ni mogel več razločevati stvari, ki jih je imel pred seboj. Ker mož ni našel leka za svoje oči, se ga je jela polastiti ožost. On dan, ko so ga sosedje pogrešili, so našli del njegove obleke na levem bregu Krke nasproti gradu Grabna. Začeli so iskati truplo, pa ga v globoki in kalni vodi niso mogli najti. V sredo jutraj je pa voda starčev truplo naplavila pri Seidlovem jezu, od koder so ga ljudje potegnili h kraju in odpeljali v šentpetersko mrtvašnico, kjer so Lumperta položili k večnemu počitku.

Pociganjenj Tudja Josip v rokah pravice. Po Dolenjskem in tudi po raznih drugih krajih naše in savske banovine je pridno kradel pociganjenec Tudja Josip. Mož, ki je živel in romal s cigani iz kraja

v kraj, se je znal neverjetno dobro izmikati osovnikom, ki jih je večkrat spjel na napačno sled. Slednje je pa prišel orožnikom v roke, ko se je najmanj nadejal. Zdal sedi v zaporih novomeškega sodišča.

Ravnatelj drž. železnice g. Cugmus v Novem mestu. V sredo je ravnatelj drž. železnice v Ljubljani g. Cugmus službeno obiskal novomeško železniško postajo. V spremstvu načelnika prometnega oddelka g. Deržiča in tuk. višjih žel. uradnikov si je g. ravnatelj ogledal vse železniške objekte in naprave. Obenem sta si visoka žel. funkcionarja ogledala v spremstvu tukajšnjih železniških uradnikov in predstojnika novomeškega okrožnega sodišča g. dr. Josipa Kavčiča tudi naše mesto.

Beleznica

KOLEDAE

Danes: Petek, 1. septembra, katoličani: Egidi, Hranislav; pravoslavni: 19. avgusta.

DANASJNE PRIREDITVE
Kino Matica: Carlićna podveza; Lillian Harvey in Conrad Veldt.

DEŠURNE LEKARNE
Danes: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; Mr. Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Izped sita in rešeta

Sizifovo delo poznate, kajne? Polzevo prizadevanje s plezanjem na skalo menda tudi Hudo je na svetu in še hujše bo, ker je moč človeške neumnosti čedalje večja. Sreča slepca v življenju in zasmili se ti; rad bi mu odprl oči, da bi videl svet tak, kakršen je, da bi znal pogledati za kulise in strgati igralcem kinke z obraza. Pa si naletel na gluha ušesa, zakrknjeno srce in trdo pest. Kamen ti zaživja mimo glave in če se pravočasno ne umakneš te zadene drugi v čelo. Mimo pride komedijant in natrese slepcu v glavo novih bedarij. Pa mu je hvaležen z dna srca, roko mu poljubi, ki ga tepe, tilnik skrivi pred okovanim škornjem, hvaležno sprejema brce in zadovoljno se smehlja, ko vidi svoje človeško dostojanstvo poptevano v blato pred seboj. Strmiš, ne moreš se načuditi. Večje vidiš zvečer ifrotati okrog petrolejke in šteješ jih, kako padajo po vrsti osmojene v plamenček, da jim upihne luč življenja. In vedno večji so roji teh več, v milijone, v milijarde gredo, vse nebo so že zastile in solnce zakrivajo, da ne more pregnati teme. In čim bolj jih odganjaš od luči tem bolj silijo v njo. Mika te prižgati toliko sveč, kolikor je več, da bi se hitreje in prav vse osmodile. Morda bi bilo pa bolje tako zate in za nje. Kar je objeseno na smrt, naj pogine. Božja je hitra smrt, nego počasno hiranje.

Misliš in ugibaš, kako in kaj bi bilo bolje, življenje pa gre svojo pot, svojo večno vijugasto pot. Mar mu ti s svojim praznim modrovanjem in mar mu milijarde več! Skoraj bi verjel, da je večno tako bilo in bo.

Kolesarstvo

Kolesarske dirke
8. septembra

Akademski športni klub Primorje. Kolesarska sekcija Ljubljana, priredi kolesarske dirke na športnem prostoru ZSK Hermesa v Šiški v petek 8. septembra ob 14.30.

Spored dirk: 1. Pozdravni krog vseh dirkačev. 2. Dirka klubov: Vsa klub postavi štiri dirkače, ki vozijo tri kroge. Tretje in četrto plasiirani izpadejo, vsi prvoplasirani pa vozijo skupno tri kroge. Enako vozijo zopet skupno tri kroge vsi drugoplasirani. Prvi v vsaki skupini darilo, drugi in tretji kolajno. 3. Dirka kolesarjev-vojakov: 3 krogi. Prvi darilo, drugi in tretji kolajno. 4. Dirka v parih: 20 krogov. Za prehodni pokal g. župana mesta Ljubljane. (Po vzorcu šestdnevni dirki.) Vsa klub lahko postavi tudi po več parov. Vsa par mora biti obločen v enakih dressih. Menjava poljubna na določenem mestu. Klub, ki mu pripada prvi par, drugi prehodni pokal, prvi par dvojno darilo, drugi in tretji par dvojne kolajne. 5. Dirka združena s tekomo: En krog peš, dva kroga na kolesu. Prvi in drugi darilo, III. kolajno. - Odmor. - 6. Stafetna dirka za prehodni pokal g. bana dravske banovine: 20 krogov. Vsa klub postavi stafeto 4 dirkačev. Ako postavi klub le tri dirkače, vozi prvi 10, ostala dva pa po 5 krogov. Dirkači ene stafete morajo imeti enake dresse. Klub zmagovalne stafete prejme prehodni pokal gospoda bana, drugo in tretje plasiirana stafeta pa spominsko diplomu. 7. Dirka ciljev: 12 krogov. Vsa tretji krog cilji. Steje se po točkah. Prvi 5, drugi 4, tretji 3, četrty 2, peti 1 točko. Pri zadnjem cilju štetje dvojno. Prvi pokal, drugi in tretji darilo, četrty in peti kolajno. 8. Dirka dirkačev, ki na dli klišču še niso dosegli prvih mest: 10 krogov. Prvi in drugi darilo, tretji kolajno. 9. Dirka z motornim vodstvom: 20 krogov. Prvi pokal, drugi in tretji darilo. 10. Tolajinska dirka: 5 krogov. Startajo lahki vsi, ki na teh dirkah niso dosegli nobenega klasificiranega mesta. Prvi dobi darilo, drugi in tretji kolajno.

Prijavnina. Prijavnina za točke 2, 5, 8, 9, 10 je skupno Din 10.-. Prijavnina za točko 4 (dirka v parih) je posebej Din 20 za par. Prijavnina za točko 6 (stafetna dirka) je posebej Din 20 za stafeto. Prijave dirkačev je poslati na naslov: Jurij Stanko, Ljubljana, Del. zbornica, Miklošičeva cesta 22 I. Zadnji rok za prijave je do 7. sept. do 12. ure. Vstopnina: sedeži 10 Din, stojišča 5 Din, otroci do 12. leta 2 Din.

Naše gledališče

OPERA

Nedelja, 3. septembra ob 20.: Pri be... onjčku, opereta. Znižane cene.

Prva gledališka predstava pred 25. letom nove gledališke sezone 1933-34 bo izredno priljubljena in melodiozna opereta »Pri belem konjčku«. Za nedeljo, dne 3. t. m. veljajo znižane operne cene od 30 Din navzdol. Otvoritev nove gledališke sezone bo v četrtek, dne 14. t. m. v drami Vporzila se bo Shakespearjeva »Komedija zmešnjave« v režiji prof. Osipa Seta.

Danes otvoritev sezone
s premiero razkošne opere

CARIČINA PODVEZA

v glavnih vlogah

LILIAN HARWEY
CONRAD VEIDT

Predstave ob 4., 4.8. in 4.10. zvečer
Danes nov Paramountov zvočni
tehdnik.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Dnevne vesti

— Iz carinske službe. H glavni carinarnici v Mariboru so premešeni cariniki 8. polož. skupine: Medanič Zvonimir iz carinarnice na Rakeku na prošnjo; Slavčič Vjekoslav iz carinarnice v Bitolju po potrebi službe; Nenadić Mihajlo iz carinarnice v Virovitici po potrebi službe; Protić Svetislav iz carinarnice v Gor. Radgoni po potrebi službe. K carinarnici na Rakek: Vitezica Marij, pomožni carinik IX. pol. skup. iz glavne carinarnice v Ljubljani po službeni potrebi. Od carinarnice v Mariboru cariniki 8. pol. skupine: Veselinović Kosta iz carinarnice I. reda v Virovitici po službeni potrebi; Šremc Edmund iz carinarnice I. reda v Hercegovnem po potrebi službe; Lazarević Jagoš iz carinarnice I. reda v Kotoru po prošnji; Laginja Josip iz carinarnice I. reda v Bitolju po potrebi službe; Mikičević Stanko, pom. carinik 8. pol. skupine iz carinarnice I. reda v Debru po potrebi službe.

— Za prvi kongres pravnikov slovenskih držav je prijavljenih do sedaj iz Jugoslavije 167 udeležencev, od teh je 45,3 odstotka sodnikov, 21,1 odstotka odvetnikov, 11,8 odstotka uradnikov javne uprave, 10 odstotkov vseučiliških profesorjev, 6,3 odstotka uradnikov in 1,6 odstotka javnih notarjev. Na kongres prispejo pravniki iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Niše, Novoga Sada, Obrenovca, Kotor, Skoplja, Pančeva, Sarajeva, Babušnice, Jagodine, Eregovog, Vinkovcev, Velikega Bečkereka, Kragujevca, Aleksinca, Kranja, St. Lenarta, Maribora, Ptuj, Krka, Kranjske gore, Osijeka, Pakraca, Dubrovnika, Šibenika, Koprivnice, Mostarja, Travnik, in Bjelovara. Razmerje udeležencev kongresa iz Poljske je po doslej naslednje: vseučiliških profesorjev 28,6 odstotka, sodnikov 27,6 odstotka, odvetnikov 25,5 odstotka, javnih notarjev 6,1 odstotka, uradnikov javne uprave 6,1 odstotka, finančnih uradnikov 1,1 odstotka, drugih pa 6,1 odstotka. Univerza Komenskega v Bratislavi podari vsakemu glavnemu referentu kongresa spominsko kolajno.

— Nategaj za štipendije in podpore. Iz fonda za finančno kontrolo bo podeljenih več štipendij in podpor zakonskim otrokom aktivnih in vpokojenih uslužbencev finančne kontrole ali njihovim sirotam. Štipendije se bodo dajale samo za šolanje v Jugoslaviji, in sicer po 800 Din letno za vse srednje šole enake stopnje, po 1.000 Din letno za vseučilišča ali njim enake visoke šole in po 200 Din letno kot podpora za šolanje v tujini in trgovini. Prošnje je treba vložiti do 30. septembra, in sicer aktivni uslužbenci pri pristojnem oddelku, vpokojeni pri oddelku finančne kontrole ali pa pri pristojni finančni direkciji. Podrobnosti nategaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 196 z dne 30. avgusta.

— Kongres naših šumarjev. Jutri se prične v Banjaluki 57. šumarski kongres s sejo glavne uprave Jugoslovenskega šumarskega združenja. V nedeljo bo v svečani dvorani banske palače glavna skupščina, ki bo na njej svetnik ministarstva za šume in rudništvo in ž. Roman Srnac predaval o šumarstvu v Bosni. O lesni industriji v vrbarski banovini in o sedanjih krizi bo predaval inž. Janko Savina. V ponedeljek bo glavna skupščina zaključena in udeleženci si ogledajo popoldne mesto. V torek se odpeljejo z avtomobili v Jajce, v sredo si pa ogledajo znano šumarsko podjetje »Šipac«. V četrtek bodo njihovi izleti zaključeni in Drvaru.

— Okrožna strelska družina v Ljubljani obvešča strelske družine in strelce tekmovalce, da so državne strelske tekme v Beogradu preložene na čas od 17. do 23. t. m. Od ljubljanskih strelcev pričakujemo v nedeljo pri strelskih vajah čimvečjo udeležbo. — Odbor. 449-n

— Vest iz Prekmurja. Zena malega posestnika Roza Drvarčeva iz Sela se je pri delu na polju nekoliko ranila v nogo. Za neznanotano rano se pa ni zmenila. Šele ko je začela noga otekati, je poiskala zdravnika, seveda je bila pa vsaka pomoč zaman. Čez nekaj dni je podlegla zastrupljenju krvi. — V Puconcih se je t. dne zastrupila z ocatovo kislino Kolomana Skrlje, žena mehanika. Zdravnik ji je izpral želodec in ji dal tudi primerno protistrupstvo, toda količina zavzete kisline je bila prevelika. Skrljeva se bori s smrtjo. Vzrok poskušene samomora je bila bolezen in pa izgubljena tožba. — Nenavadno smolo je imel posestnik Jože Horvat iz Gerlinca. V nedeljo se je dopoldne oglašil pri trgovcu s sadjem, ki mu je ponudil za vse sadje v sadovnjaku 35.000 Din. Horvat pa s tem zneskom ni bil zadovoljen in tako kupčija ni bila sklenjena. Popoldne je pa nastala silna nevihta z debelo točo, ki je sadovnjak popolnoma uničila. Tako je posestnik ostal brez denarja in brez sadja.

— Razstava semenogojekih postaj na jesenskem velesejmu v Ljubljani. V naši državi imamo že mnogo zavodov, ki se bavijo s proizvodnjo novih vrst kulturnih rastlin. Na jesenskem velesejmu bodo razstavili svoje vrste nekateri od teh zavodov, predvsem oni, ki se prodajajo seme od proizvedenih vrst. Priliko bomo imeli videti oplemenjene vrste domače bavin. ske semenogojke postaje v Belčinih, dalje od postaje kmetijske visoke šole v Zagrebu, od največje postaje v državi na ljubljanskem velesejmu v Ljubljani. V naši državi imamo že mnogo zavodov, ki se bavijo s proizvodnjo novih vrst kulturnih rastlin. Na jesenskem velesejmu bodo razstavili svoje vrste nekateri od teh zavodov, predvsem oni, ki se prodajajo seme od proizvedenih vrst. Priliko bomo imeli videti oplemenjene vrste domače bavin. ske semenogojke postaje v Belčinih, dalje od postaje kmetijske visoke šole v Zagrebu, od največje postaje v državi na ljubljanskem velesejmu v Ljubljani. V naši državi imamo že mnogo zavodov, ki se bavijo s proizvodnjo novih vrst kulturnih rastlin. Na jesenskem velesejmu bodo razstavili svoje vrste nekateri od teh zavodov, predvsem oni, ki se prodajajo seme od proizvedenih vrst. Priliko bomo imeli videti oplemenjene vrste domače bavin. ske semenogojke postaje v Belčinih, dalje od postaje kmetijske visoke šole v Zagrebu, od največje postaje v državi na ljubljanskem velesejmu v Ljubljani.

štva v Osijeku, ki združuje sedem postaj iz okolice tega mesta. Kmetovalci bodo torej imeli priliko, da na omenjeni razstavi pridobijo zanimiv pregled vseh oplemenjenih vrst, ki so se v naši državi proizvedle na temelju dolgoletnega znanstvenega proučavanja. Mogli si bodo nabaviti eno ali pa več vrst, da jih preizkusijo doma, saj vsako vrsto, da vsak kraj in podnebje zahteva svojo vrsto in da je prikladna vrsta redi maksimalne donose ter obilno poplaja vložen trud in denar. Ta razstava je torej posvečena temu, da si moremo izbrati prave vrste za naše prilike, in ker bodo vse vrste domačega izvora, je že s tem podana garancija, da se ne bo kaj slabega pričakovalo. Izbrana poslastica o vseh vrstah daje Kmetijska družba v Ljubljani, ki tudi sprejema naročila za seme.

— Kongres psihijatrov. Danes se je pričel v Stenjevecu pri Zagrebu kongres psihijatrov naše države. Kongres je v zvezi z zdravniškim kongresom v Crikvenici. Psihijatri bodo zborovali danes, jutri pa odpotujejo v Crikvenico na zdravniški kongres.

— Hrvatski planinci na Donački gori. V nedeljo priredi hrvatsko planinsko društvo »Priatelj prirode«, podružnica Zagreb, za svoje člane skupen izlet na Donačko goro pri Rogasčki Slatini.

— Prvi izletniški vlak iz Italije. V ponedeljek prispe v Zagreb prvi izletniški vlak iz Italije. Italijanski izletniki ostanejo v Zagrebu dva ali tri dni. S tem se nam hočejo Italijani oddolžiti za naše romanje v Rim.

— Prvi zračni napad na Zagreb. V nedeljo bodo v Zagrebu velike gasilske vaje, med katerimi bo organiziran tudi fingiran zračni napad na mesto z metanjem bomb in zastiranjem mesta z umetno meglo. Sodelovali bodo tudi civilni avijonci.

Strmeli boste, ocarani boste, ko boste slišali

JANA KIEPURO

najslavnejšega sodobnega pevača tenorista v senzacionalnem edinstvenem velefilmu

PESEM ZATE

— Delo dobe. Borza dela v Ljubljani rabi 40 valjaveč »doplerjev« in »švaljev«, za težko železno industrijo, in sicer za železo in pločevino, nadalje 1 zidarja in 2 težaka. Tozadevna pojasnila daje borza dela.

— Spominska plošča ponorečnemu Sandiju Wislaku bo odkrita v nedeljo, dne 3. t. m. ob 10. uri dopoldne na kraju usreče ob poti s Kamniškega sedla na Pjanjavo.

— Nov grob. Včeraj popoldne je umrla v Ljubljani gospa Mihaela Sinkovec roj. Klander. Pokopna je bila kot vzorna žena splošno znana in priljubljena. Pogreb bo jutri ob 16. s Tyrševе ceste 68. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— Oddaja piskanja železniških mostov na progi Zidani most — št. II se bo vršila potom pismenih ponudb, katere je vložiti do 5. septembra t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarno Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— Razpis dobav. Ljubljansko mestno načelstvo razpisuje v skrajšanem roku dobavo, oziroma izdelavo raznega pohištva, železnih postelj, žimic, žimic, blaga za posteljnino in razno perilo ter kompletni pribor za javno kuhinjo (porcelan, emailj itd.) v zgradbi »Delavskega doma« v Ljubljani. Vsi razpisni pripomočki se dobe med uradnimi urami v vložilišča mestnega gradbenega urada. Nabrežje XX. septembra št. 2-II (Kresija) proti povračilu nabavnih stroškov. Kolekovane ponudbe je vložiti do dne 13. t. m. do 11. ure dopoldne v omenjenem uradu.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca avgusta 1933 1. sledeče prispevke: I. Podružnice Laško 100 Din, Radeče 520, Kamnik m. 561, Šiška 400, Ljubljana, šentp. 3. 8298, Ljubljana šentp. m. 1500 Din, Ljubljana mest. 3. 305 Din. Skupaj 11.664 Din. — II. Obrambni sklad. Podružnica Kranj 100 Din. — III. Razni prispevki. J. Zupančič, Ljubljana, 100 Din, I. Klemenč, Ljubljana, 100 Din, A. Potoknik, Ljubljana, 400 Din, De Reggi, Ljubljana, 147 Din, Iv. Rozman, Ljubljana, 50 Din, Kl. Vondina, Ljubljana, 50 Din, A. Likazar, Ljubljana, 5 pokrovit. 50 Din, Iv. Prekoršek, Celje, 134 Din, vojš. pok. M. Jandigaja, Zg. šiška, 500 Din, Iv. Perdan nasl., Ljubljana, prispevek od druž. čaja 1000 Din. Skupaj 2981 Din. — Vsota vseh prispevkov 14.745 Din. 446-n

— Plinska oprema stanovanj bo prikazana na razstavi »Red in šnaga k zdravju pomožna«, na velesejmu od 2. do 11. t. m. Zanimivo je, da imamo v Ljubljani vedno več stanovanj tako opremljenih s plinom. V pralnici ki je danes na več strank v hiši skupna, bo stal pralni aparat »Sigma«. Zaradi izredno veliki vrtilni ga imenujejo šaljivci »plinski studenec«. Ker je likanje s plinom jako pri-

kladno in poceni, bo razstavljenih tudi nekaj garnitur, od katerih bo ena v obratu. V spalnici stoji ličen radiator, ki ga greva plin. V kopalnici je instalirana avtomatična kopalna peč. Ta daje toplo vodo tudi v kuhinjo za pomivanje posode, na bide in umivalnik za roke. Senzacija kuhinje pa je plinoko ogrevani hladilnik. Kakor se to paradokso sliši, je vendar ta hladilnik jako ekonomičen ter porabi le 30 Din plina na mesec, če je neprestano v obratu.

Velike plasti »diolit« eruptivne mase so našli v raznih krajih občine Knin v Dalmaciji. Interesanti, ki bi hoteli to maso odkupiti, se naj obrnejo s svojimi ponudbami direktno na občino Knin.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in zmerno toplo. Včeraj je nekoliko deževalo samo v Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Ljubljani in Zagrebu 24, v Mariboru 21,1, v Beogradu in Skoplju 21, v Sarajevu 20 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,4, temperatura je znašala 10,4.

— Dve nesreči. Pavla Urh, 15letna hčerka delavke iz Kamnika, je včeraj padla s hleva in se precej pobila na glavi. — Herman K., ključavničarski pomočnik z Doljenjake ceste v Ljubljani, je sinoči zlezel na čeplo in jo obiral. Nenadoma se mu je odlomila veja in je zviska telebnil na tla. Zadobil je notranje poskodbе. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnico.

— Poskusen samomor. Mariborčana v Zagrebu. V Zagrebu se je včeraj popoldne napil ocatove kisline 34letni brezposelni delavec Josip Glancer, doma iz Maribora. Bil je baje nesrečno zaljubljen, kar ga je poglavo v obup. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu izprali želodec.

— Pes v smrt s svojim mladim gospodarjem. Tletni Andrija Bušek iz vasi Kovčice blizu Velikega Bečkereka je pesel včeraj kravo in spremljal ga je pes. Bil je truden, pesel je ob železniški progi, pa je legel na tračnice in zaspal. Kar se je približal vlak, strojevodja je dekca opazil in začel je vlak ustavljati. Videč svojega mladega gospodarja v nevarnosti, je začel pes na vso moč lajati, pa ni mogel dekca zbuditi. Strojvodja ni mogel vlaka pravčasno ustaviti in tako je lokomotiva zgrabila dekca in psa. Dekcu je odtrgalo glavo, psa pa razpolovilo.

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, šušljanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izbornoto toli važno delovanje črevesa. Odlični močje zdravilstva so se prepirali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Riba zadnje čase diše ljudem zopet nekoliko bolj, kot so jim poleti. Toda zdaj je malo morskih rib, dočim jih je bilo prejšnje mesece mnogo več. Danes je bilo samo nekaj zabojev palamid in sardelic. Palamide so prodajali po 36 Din kg rezane, cele pa po 32 Din. Sardelice so po 14 Din. Precej je pa bilo rečnih rib, zlasti ščuk, ki so po 30 Din. Postvri je bilo tudi dovolj za redke kupce, ki kupujejo boljše ribe. Prodajali so jih po 50 Din kot navadno. Lipane so prodajali tudi po nespremenjeni ceni, po 40 Din. Pri cenah rečnih ribah se cene ne spreminjajo. Da bi bil naš trg bolj založen s morskimi ribami, bi bilo treba izboljšati predvsem dovoz. Vlak vozi v Ljubljano s Sušaka 12 ur, zato ribe ne morejo biti res sveže, pa tudi ne poceni. Zato bi bilo najbolje, da bi dovažali ribe v Ljubljano s avtomobilom, ki bi vozil največ 8 ur, normalno bi pa lahko prispel v 6 urah. Najhitreje bi ribe prispel v Ljubljano seveda z letalom, toda moral bi biti dobro organiziran naš ribji trg, da bi dovoz rib ne bil tvegan. Zdaj je uvedlo podjetje »Riba« prevažanje rib s avtomobilom, ki bo vozil s Sušaka opolnoči, ob 7. bodo pa ribe že na našem trgu. Ribe bodo prispel direktno od ribičev na trg. Davi bi moral pripeljati avtomobil prvič, a se je najbrž zakasnil zaradi defekta, kar ga ni bilo še ob najbolj živahnih tržnih urah v Ljubljani.

—lj Proti prahu so za poskušajo preproji s posebno zmesjo katrana in drugih prisoj del Erjavčeve ceste in Ceste v Rožno dolino, skupaj okrog 2000 kv. m cestišča. Delo je opravilo podjetje Rea, ki asfaltira vse naše trotoarje. Enako poskušajo na napraviti tudi v Mariboru in Zagrebu, kjer se je baje dobro obnesla. Pri nas je mogoč cest je tlakovanih, vendar se zelo trpimo zaradi prahu. Vse ceste nedvomno ne bodo nikdar tlakovane, zato bo treba nekaj ukreniti, da se ne bomo leto za letom dušili v prahu. Ta prelopičev ni posebno drag, 60 par kv. m, če se bo obnesla. Seveda bi pa ceste katranizirali, prihodnje leto, ker zdaj bodo itak kmalu blatne ter se nam leto ni treba več bati prahu.

—lj Grehov zoper lepoto mesta je mnogo in bi bilo brez pomena naštevati jih. Vse ne bo nikdar dobro in prav, vendar pa ne smemo mirno dopuščati vsega. Zlasti bi ne smeli trpeti najbolj grobih napak, ki niso le v nasprotju z estetikom, temveč tudi s higijenskimi predpisi. Ob začetku Večne poti, kjer zavije Cesta na Rožnik na dešno pod hrib, je majhna gmajna. Tam stoji tudi velika reklamna deska. Lepaki kričeč barve nedvomno niso v skladu z okolico, z zelenjem in vrtno ob vlah, zlasti deska ne spada tja, kjer moramo Cesto na Rožnik se pristiževati med sprehajališča. Toda deska sama na sebi bi še ne bila takšna nekreča, če bi nekdo za njo ne »ustanovil« smetišča. Visok plevel sicer nekoliko zakriva nečisto, vendar pa ne popolnoma in lahko si mislimo, da ni baš higijenično, če gnijejo smeti z odpadki tik ob dveh cestah in v bližini hiš. Včasih zaide tja tudi kakšen tujec, ki bi si rad ogledal poleg imenitnega Tivolija še Rožnik. Nedvomno je vsak presenečen, da imamo toliko smisla za snago in lepoto.

—lj Izlet avtomobilnega kluba. Za prejšnjo nedeljo napovedani izlet ljubljanskega Avtomobilnega kluba se bo vršil to nedeljo 3. t. m. Ljubljanski izletniki se sberu med pol 9. in 9. uri pred sedesem klub na Kongresnem trgu »I. Kakor se sporočeno, se bo vršil v Obzru blizu Podoba po dohodu ob pol 12. do 12. ure pilnik na prostem. Pripravljeni bodo raki in postvri. Izletna proga gre čez Turjak, Velike Lašce, Šiško polico ter čez Loz in Stari trg k Obzru, povratek popoldne čez Cerinico,

Vrhniko v Ljubljano. Ob povratku se izletniki se enkrat ustavijo na Vrhniki. Izlet se bo vršil samo ob lepem vremenu, če bo vreme dvomljivo, je treba povprečati o izletu tujništvo kluba v nedeljo do 9. ure dopoldne.

—lj Priglasje za gledališki abonma za novo sezono sprejema uprava Narodnega gledališča v Ljubljani v vezi dramskega gledališča od ponedeljka, dne 4. t. m. dalje. Razpisani so štirje abonmaji, in sicer dva stalna abonmaja, od katerih bo mel eden predstav o sredah, drugi ob četrtkih. Poleg tega sta razpisana tudi abonmaja A in B. Letos se plačuje abonma v 10 mesečnih obrokih. Prvi obrok pri vpisu. Cene tako dnevne kakor tudi abonmajske so napram lanskim znižane. Vabimo k številnemu podpisu abonmaja.

—lj Društvo prijateljev Narodnega gledališča v Ljubljani. Banska uprava je potrdila društvena pravila in ustanovni občni zbor novega društva bo v torek, dne 5. t. m. ob 20. uri v mestni posetovalnici. Na dnevnem redu je ustanovitve društva, iztanje pravil, volitev prvega odbora in razgovor o društvenem delu.

—lj Aranžerski teden. Društvo izloženih aranžerjev dravske banovine v Ljubljani razpisuje tekmo izloženih oken za časa ljubljanskega velesejma. Interesenti naj tekmujejo po možnosti vsaj z eno izlobo ter pripomnijo na prijavnico eventuelne želje (da se ocenjuje pri dnevni svetlobi ali nočni razsvetljavi, je delo aranžerja, lastnina firme, odnosno nastavljenca trdke). Izložbe morajo biti gotove do srede popoldne, kajti istega dne popoldne bo komisija ocenjevala vsako bran-

žo v posamezna mesta. Rezultati bodo javljeni v časopisih. Reklamacije in prijave pismeno tajništvo, Emonška c. 8-I.

—lj Policijska ura na vinskem prostoru jesenskega ljubljanskega velesejma od 2. do 11. t. m. bo dnevno do 2. ure »trajad«, »dancinac« pa do 3. ure »jutraj«. Upamo, da bo s tem ustrezno obkroževalcem velesejma oziroma vsakega prostora in prosimo občinstvo, da takrat zapusti sejan. prostor, ker bi bili v primeru even. prekrščenja policijske ure lastniki vino todev policijsko kaznovani.

—lj Ljubljanski športni klub slavi letos 25letnico svojega obstoja. V proslavo tega priredi v soboto 2. septembra t. l. zvečer povorko svojevrstno razsvetljenih čolnov po Ljubljanski do tromostja. Povorka krene iz klubove čolnarne ob latru Malega grabna ob 20. in bo pri tromostju pribl. 12. no ob pol 21., nakar se vrne zopet po strugi navzgor. Med prireditvijo bodo luči na bregovih in mostovih ugasle. Ta prireditev bo po dolgem času — menda izza kongresa — prva te vrste in nam bo pokazala možnosti sličnih prireditev na regulirani Ljubljani. 445-n

—lj Ljubljanske Ciri Metodove družnice prirede ob priliki odkritja spomenika septembarskih žrtv zbirko v korist družbe. V Ljubljani bo to prvi odgovor na poziv nemškega šulveraina »100 milijonov grošev«. 447-n

—lj Restavracija Zvezda. Od danes naprej igra godba 40. pešpolka Triglavskih. 448-n

—lj Bluze, razno damsko perilo, torbice in rokavice, najnovejše mode, dobite le pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg. 57-1

Umor iz evgeničnih nagibov

Mati ustrelila svojo hčerko v prepričanju, da je bil že njen oče manj vreden

Že več tednov je španska javnost pod vtisom umora 18letne Hildegarde Rodriguezove, ki jo je ustrelila v spanju njena mati.

Razburjenje javnosti je bilo tem večje, ker je bila Hildegarda znana kot čudežno dete. Deklece je maturiralo, ko mu je bilo 13 let, s 17 leti je napravila Hildegarda prvi državni izpit na pravni fakulteti, obenem je pa študirala medicino in filozofijo. Mlada Hildegarda je gladko govorila francosko, angleško in nemško in španski listi so priobčili mnogo njenih zanimivih člankov o političnih in pravnih vprašanjih. Čudovito nadarjeno dekle je napisalo tudi več knjig, tako knjigo o seksualni reformi, o seksualni revoluciji mladine, o marksizmu itd.

Mati je trdila o svojem čudežnem otroku, da je bil rojen iz zakona, sklenjenega

na znanstveno evgenični podlagi.

Gospa Aurora Rodriguezova je dolgo iskala iz strogo evgeničnega vidika očeta za svojega bodočega otroka. Hildegarda je bila rojena leta 1915 in mati jo je vzgajala sama. Zelo zgodaj se ji je posrečilo vzbuditi v svoji hčeri inteligenco, ki se je pozneje izredno naglo razvijala. Čudežno dekle je v sporazumu s svojo materjo kmalu vstopilo v socialistično stranko in vodilo je živahno propagando za stranko, dokler ni nekoga dne prišlo do spoznanja, da se je vodja stranke izneveril idealom socialističnega pokreta. Imela je toliko smisla za pravo in bila je tako radikalna, da se je prišlo ime »rdeča devica«. Materi pa ni bilo všeč, da hčerka v stranki ni zadovoljna in mislila je, da Hildegarda ni tako razvita, kakor je prvotno kazalo. V prepričanju, da ima hčerka zaostalo biološko vzroke, je začela mati stikati

Iz Trbovelj

—lj Krošnjarjev na današnji delavski št. dan v naši dolini zopet kar mrgoli. Naši trgovci in obrtniki so zaradi dolgotrajne težke gospodarske krize že itak do skrajnosti izsrpani, sedaj pa prihaja v našo dolino vedno več krošnjarjev in drugih mesetarjev, ki ponujajo prebivalstvu svoje manjvredno blago v nakup. Javne dajatve naraščajo, dohodkov pa je vedno manj, ob dneš. ko bi naši trgovci in obrtniki lahko dobili kak dinar, se priklajto v našo dolino vsi mogoči elementi, ki preže na redke dinarje, ki rularjem se preostanejo za trgovino. V tem pogledu bo treba nuditi našemu trgovcu in obrtniku nekoliko več zaščite, če ne, bo propadel, kar se mora brezpogojno preprečiti. Za dobro krize naj se krošnjarjem prihod v rudarske revirje kratkoma zabrani.

—lj Sport v nedeljo. V nedeljo 3. t. m. ob 17. uri se spoprimeta v prijateljski tekmi na igrišču SK Amaterja SK Grafika iz Ljubljane in domači SK Amater. SK Grafika nastopi s kompletnim moštvom, dočim je pri znanji igri z juniorji in rezerv. SK Amater bo moral napeti vse sile, da se bo ubranil prehudega poraza, kajti SK Grafika je izvrsten klub, ki je porazil že marsikatero visoko kvalificirano moštvo. Igra bo zanimiva, ker so grafičarji delavski klub in so zato z vsejlejem sprejeli vabilo SK Amaterja za gostovanje v Trbovljah. Kakor znano, so grafičarski delavci poklonili bežni urboveljski decij 1000 Din, zato je tudi dožnost delavstva, da se grafičarjem z udeležbo na igri oddolži.

—lj Staro moštvo SK Amaterja in delavke godbe za delavsko mladino. V soboto dne 2. t. m. ob 16. uri na igrišču SK Amaterja sanjiva tekma med starim moštvom (Old boys) SK Amaterja in člani tujšanske delavske godbe. Kakor znano, se je vršila snaka tekma tudi lani in je bilo staro moštvo sicer rutiniranega SK Amaterja od godbenikov lepene z visokimi rezultatom 7:3. Letos pa bodo stari Amaterci pokazali, da so čisti prvaki trboveljske nogometne okrožja in se pod nobenim pogojem ne bodo dali premagati. Pravijo, da se najbolj boje vratarja delavske godbe Mitčeta, kateremu se imajo zavlačivati za lanek batine. Letos pa bo čeljo stari Amaterci vrtni godbenikom, očitno pa Mitčetu, mogoče da drugo. Zato so sklenili stari Amaterci postaviti za vratarja postavnega dekca, v katerega se bo

po preteklosti svojega pokojnega moža in ugotovila je, da je imel ljubavno razmerje, ki ji ga pa ni nikoli omenil. Iz tega je sklepala, da je bil že oče njene hčerke manjvreden in da ji bo pripravila tudi Hildegarda v življenju razočaranje. V tej veri jo je potrdilo še posebno slučajno odkrito ljubavno razmerje med njeno hčerko in nekim mladencem. V čisto evgeničnem in moralističnem obupu nad smolo z otrokom, je mati v svoji zablodi

sklenila umoriti svojo hčerko.

Mati trdi, da je hči izjavila, da je pripravljena umreti. Baje je bila razočarana tudi sama, ker je mnoge razprave napisala njena mati, hči jih je pa samo podpisala. Tako namreč zatrjuje mati, toda o resničnosti njenih trditve se ne bo mogoče prepričati, ker je hči mrtva.

Tik pred umorom je napisala mati pod naslovom »Kaj in Abel« članek, ki v njem

pojasnjuje bratomor s evgeničnimi motivi.

Članek je izročila svoji hčeri, ki je izjavila, da se z njegovo vsebino strinja in ga je tudi podpisala. Tako sta se mati in hči molče sporazumeli v tem, da je Kaj mati, Abel pa hči. Ko je podpisovala članek, je dobro vedela, da podpisuje svojo smrtno obsodbo. Med zaslišanjem je gospa Rodriguezova izjavila,

da se prav nič ne kesa, da je svojo hčerko ustrelila. Ko je neke noči Hildegarda spala, je mati tiho stopila v njeno spalnico, se približala po prstih postelji in v naslednjem hipu so počili štirje strelji, ki so nič hudega sluteti hčerki presrignili nit življenja. Oblasti materi seveda ne verjamejo, da bi bila hči z njenim sklepom zadovoljna.

do bojeviti godbeniki zaman zaletavali. — Slo bo za »zlat, pokal, ki je nekaj dni razstavljen v izločki drogerije »Sanitas«. Čisti dobček je namenjen revnim bratroposelnim športarjem in bežni rudarski ta. ci. Ker nastopijo na športnem polju stare ugasle zvezde, na drugi strani pa stari preizkušeni salonski godbeniki, ki bodojo senzacij željni športni publik pokanili, da so na zelenem polju prav taki moštvi kot v salonu, vlada za to šaljivo in zanimivo tekmo izredno zanimanje ne le v športnih krogih, marveč v vseh slojih prebivalstva, osobito ker je čisti dobček namenjen v socialne in humane namene.

Samo malo potrpljenja in silili boste najslavnejšega sodobnega pevača

JANA KIEPURO

v najboljšem filmu

PESEM ZATE

—lj Preložena prireditve. Jadranska straza, Soča in obe podružnici Družbe av. prirediti 10. septembra veliko nacionalno prirediti 10. septembra veliko nacionalno manifestacijo v Celju, so zaradi splošnega zanimanja, ki vlada za svečanosti v Ptuj, preložile celjsko prireditve na 4. novembra.

—lj Ob otvoritvi Spokolskega doma v Laškem, ki bo v nedeljo 3. t. m., posivajo Sokolska župa v Celju, Sokolsko društvo in »Boča« v Celju svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo sokolskih svečanosti v Laškem.

—lj SK Olimp Celje—Gaberje praznuje svojo petletnico obstoja in IV. športni dan s sledečim sporedom: V soboto zve

Veselo v šolo — v novih čevljih.

25.-

Vrsta 4432-00
Evo za Vašo deco lahkih čevljev, ki jih na nogah niti ne čuti. Narejeni so iz najboljšega platna. V njih se nosi lufov vložek Din 4.—

Vrsta 4462-29
Najbolj praktični in najcenejši čevlji za vsako igro in za vsak sport. Za malo denarja bo Vaša deca obvarovana raznih poškodb na nogah.

Vrsta 242
Šolski mladini pri telovadbi je neobhodno potreben ta lahki in elastični telovadni čevlji s podplatom iz krom usnja.

Vrsta 3461-00
Visoki čevlji za Vašo najmlajšo dečo s kruponovimi podplati. Ti čevlji bodo najboljše služili za normalno razvijanje nog Vaših otročičkov.

Starši, želimo vam pomagati pri izbiri dobre in cenene obutve za Vaše mlence — Pridite v vsako našo prodajalno, da si ogledate veliko izbiro — Postregli Vam bomo strokovnjaško in vestno v Vaše in tudi Vaših otrok popolno zadovoljstvo

Plata

49.-

Vel. 19-26 **Vrsta 3222-02**
Za živahne dečke trpežen čevlji za vsak štrpalec. Podplat in peta sta iz gumijskega trikrat trpežnejša od usnjenih. Vel. 35—38 Din 69.—

79.-

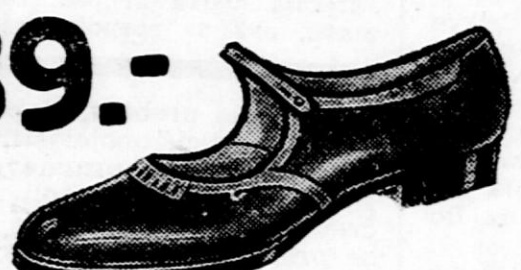
Vrsta 6622-22
Zelo okusni polčevlji iz rjavega boksa za šolarje. Taki čevlji so jim na vsak način potrebni za šolo, kakor tudi za praznike.

69.-

Vrsta 5842-38
Zelo okusni čevlji iz laka za slovesne priložnosti. Enaki iz rjavega boksa za vsakdanjo porabo.

89.-

Vrsta 4644-81
Zelo elegantni čevlji za deklice iz boksa z usnjenim podplatom in peto. Izdelani so iz prvovrstnega materiala.

VELIKA IZBIRA V VSEH MODERNIH BARVAH IN DESENIH. OTROŠKE NOGAVICE:

dolge iz bombaževine
Din 8.—, 10.—, 12.—
kratke iz sukanca
Din 7.—, 9.—
za sport Din 10.—, 12.—

ZENSKÉ NOGAVICE:

svilene Bemberg Din 29.—
svilene viskoza Din 25.—
svilene Din 19.—
flor la Din 19.—
ameriška bombaževina Din 15.—
bombažne normalne Din 9.—
sportne iz sukanca Din 10.—

MOŠKE NOGAVICE:

iz sukanca in iz polsvile Din 15.—
iz egiptške bombaževine Din 10.—
polsvilene Din 7.—
močne bombažne Din 5.—

45.-

Vrsta 3162-00
Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, dobri, visoki čevlji, iz močnega masnega usnja s trpežnim gumijastim podplatom. Vel. 35 do 38 Din 59.—

69.-

Vrsta 5662-00
Udobni fleksibilni dečki visoki čevlji iz boksa z usnjenim podplatom in peto.

59.-

Vel. 24-26 **Vrsta 9891-50**
Sedaj v jeseni, ko Vaši otroci hodijo v šolo, so jim za dež neobhodno potrebni taki visoki gumijasti škornji. Velikost 27—34. Din 79.—

Dve siroti

Roma

To je bila kruta kazen za nesrečnico, ki bi bila najraje skočila naproti dobri ženi, jo objela, pritisnila na svoje srce ter pokrila s poljubi in sozami.

Mislila je, da bo tisti hip umrla, in prosila je Previdnost, naj ji priskoči na pomoč, naj jo pusti umreti takoj na mestu, da bi ji ne bilo treba gledati, kako uboga žena trpi pri tem žalostnem svidenju.

Usoda jo je neusmiljeno preganjala. Teta Vauthierjeva jo je takoj spoznala in pri pogledu na njo je zadržala.

Dvignila je roke in začela loviti sapo, ne da bi mogla spregovoriti. Njen prestrašeni pogled je prehajal po vrsti z Marjane na starega krčmarja. Končno se ji je vrnil glas in vzklila je vsa iz sebe:

— Ti... ti!... Marjana!... Ah, bože moj!... Bože moj!

Potem je stopila k nji in razprostrla roke, rekoč:

— O... nesrečni otrok!... In vendar te ne morem prokleti; jaz, jaz... ki sem te vzgojila kot... kot da si moja hči.

Ze je bila tik Marjane in segala je po njeni glavi, da bi jo privla k sebi.

Toda Marjana se ji je umaknila.

Ubožica se je bila obsodila na te muke. Ostala je hladna in da bi rešila obenem Henriko in to ubogo ženo, je spravila iz svojega stisnjenega grla pobožno laž:

— Motite se, dobra gospa, nisem tista, za katero me smatrate.

Nehala je govoriti; zadrževane solze so jo dušile. Odvrnila je oči, da bi se ne srečala s prestrašenim pogledom tete Vauthierjeve.

Toda ta se ni dala tako lahko prepričati. Srce ji je prigovarjalo, naj ostane pri svojem mnenju.

— Pa vendar ne boš trdila, Marjana, da se mi meša... Ah, vem dobro, da te sramota razjeda... in da bi mi rada prikrija resnico... Toda ne pozabi, da ne boš mogla preslepiti mojega srca, ki mi pravi, da si to ti... ti, dete moje, moja hči!... Ah, pridi, nesrečnica, pridi!... Bodi še tako kriva... ne morem, ne morem te pustiti v tujino, ne da bi te objela... zadnjičkrat, predno umrem.

Marjana je prestala preizkušnjo, ne da bi zadržala. Bog ji je poslal moč, da je ostala mirna. In glas se ji ni tresel, ko je odgovorila:

— Bog vas varuj tega, gospa, da bi videli kdaj svojo Marjano pastj tako globoko, kakor sem jaz... Zmotili ste se, ker sem ji po obrazu podobna... Jaz sem Henrika Gerardova.

In ker je hotela uboga starka ugo-

varjati, jo je Marjana prehitela z besedami:

— Zagotavljam vas, gospa, da vam govorim samo... čisto resnico... Gospod seržant, bodite tako prijazni in povejte gospe, kako se pišem.

Seržant je skomignil z rameni in odgovoril smeje:

— Saj sem že povedal in tu je moj seznam.

Ta čas, ko je iskal seznam, je stopila teta Vauthierjeva k Marjani in ji zašepetala na uho:

— Razumem, da te je sram; nesrečnica, kaj si storila, da si padla tako globoko?... O, dobro vem, da te je pokvarilo življenje vlemesta... Zato nisi nič pisala... tako dolgo svoj stari teti... Ne, Marjana, mene ne boš preslepila... To si ti... prisežem, da si ti!...

Toda seržantov glas jo je prebil. Seržant je privlekel iz svoje torbe seznam izgnanih lahkoživk, ki jih je moral pripeljati v pristanišče.

In čital je na glas:

— Henrika Gerardova... Da... tako je! Nisem se zmotil... Henrika Gerardova... vlačuga... aretirana na povelje gospoda policijskega ravnatelja.

— Vlačuga! — sta vzklila krčmar in njegova nečakinja v en glas.

Toda Vauthierjeva je obstala nepremično, pogled uprt na Marjanin obraz.

Vzdihnila je in se pripravila, da bi odšla iz krčme.

Tisti hip je seržant zapovedal, naj se lahkoživke pripravijo na pot.

Vse so vstale.

Marjana je stopala za drugimi nesrečnicami. Toda v hipu, ko je šla mimo svoje tete, je dejala stari ženi: — Gospa, ker sem podobna tisti, ki ste jo vzgajali in ki je poštena... mi dovolite, da vas... da vas poljubim... seveda... seveda če se vam ne gnusim.

Sklonila je glavo in nadaljevala prosee:

— To mi prinese srečo, gospa... kajti... to vam prisegam... zelo mi je bilo žal... bridko sem plakala... da bi... in vroče prosila vsemogočnega odpuščanja.

In ne da bi čakala, kaj bo teta Vauthierjeva odgovorila, je Marjana pritisnila svoje ustnice na zgubano starkino lice in dve solzi sta ji pri-tekli iz oči.

Njena družica je vzklila:

— No, ali bo kaj ali ne?

Marjana je še enkrat poljubila svojo staro teto in še na pragu se je zadnjič ozrla za starko, ki naj bi je nikoli več ne videla.

V hipu, ko je hotela zopet vstopiti v voz, je Marjana naenkrat zagledala pred seboj svojo družico iz otroških let.

Tončka se ji je otožno približala.

— Zbogom, gospodična Henrika, — je dejala glasno, tiho je pa pripomnila:

— Zbogom, uboga Marjana!... O, moje srce te je takoj spoznalo; toda skrivala sem svojo tajno iz sočutja do uboge starke...

— Nikakor ne... Zagotavljam te... zagotavljam vas, — je dejala Marjana.

— Tudi če bi se moje srce in moje oči motile, — je dejala Tončka, držč Marjano za roko, — mar ne nosiš na prstu še vedno svinčenega prstana, ki sem ti ga dala, ko sva se ločili?... Ti si hranila spomin name, kakor sem ga jaz nate... tudi jaz še vedno nosim tvoj prstan... Spomin nate bo živel v mojem srcu večno... A v tvojem, Marjana?

— Tudi... večno!

In solznih oči sta se objeli.

— Na pot! — je vzklila seržant.

— Večno! — je dejala Tončka.

— Večno! — je ponovila Marjana.

XIV.

Vozova sta krenila naprej. Konji, ki so imeli dovolj časa za počitek, so potegnili hitreje.

Stisnjene v gruče in zvezane žensčine so kmalu začutile, kako jih greje žlahtna kapljica očeta Françoisa; in začele so veselo prepevati.

— He, ve tam, treba bo misliti man na spanje! — je zarohnel seržant. Marjana je molče sedela kraj svoje družice.

JUTRI OTVORIJEV VELESEJMA „LJUBLJANA V JESENI“

Brez posebnega obvestila

Umrla nam je naša preljuba žena, mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Mihaela Šinkovec, roj. Klander

v četrtek ob 17. uri.
Pogreb bo v soboto ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta št. 66 na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 31. avgusta 1933.

Žalujoči rodbini:
ŠINKOVEC — WEISSBACHER

Creppe de Chine svila la.

v vseh barvah
Din 39.—

Manufakturna trgovina
»PRI JURJU«
Ljubljana, Pogačarjev trg št. 1

Hirolog-grafolog
V. TIMOFEEV

Obiske sprejema od 9.—12. in od 4.—6. — Hotel »Soča«, Sv. Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

OVETILNI MED
ponudite z vzorcem tvrdi Setina, Radeče. 3448

MLETO PAPIRIKO
dobite najceneje pri Belanovu v Martonovu. 3450

AKO PRODAJAS ALI KUPIŠ NEPREMIČNINO
oglašuj v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda samo Din 0.50. 3440

PRITIKI SO SE NASLI
Izgubljeni naj se zgledajo v Ciglarjevi ulici št. 5.

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 14. 11/T

PRESELITEV!
Damski modni salon in specialna prirobovalnica se je preselila v Gledališko ulico 7, pritlikje, deano ter se priporoča cenj. damam za prvovrstno in hitro izdelavo vse damske garderobe. — Cene konkurenčne! Vsi kroji (šiti) po meri in žurnali! — Jožica Kumelj, izvežbana v inozemstvu. 3455

STANOVANJA

3-SOBNO STANOVANJE
komfortno, oddam za november v Pražakovi ulici 10. 3456

DLJASKA STANOVANJA
oglašujte v »Slovenskem Narodcu«. Beseda samo Din 0.50.

POUK

UČENKO
sprejem v trgovino; z vso oskrbo. — Sutalo, Tivat, Boka Kotorska. 3451

STROJEPISNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in izvežbance. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. Začetek 5. septembra. — Šolnina znižana. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15. 3441

MLAJŠA GOSPA
išče zaposlenja na velesejmu. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Zgovorna 3403«.

BRIVSKI SALON
prodam za 50.000 Din. — Kautzman, Zagreb, Tomislavov trg št. 18. 3449

Prevzel sem staroznano

gostilno »Pri Češnovarju«

(Starem tišlerju) v KOLODVORSKI ULICI V LJUBLJANI. — Točil bom PRVOVRSTNA VINA in postregel z DOBRO CENENO HRANO. — Sprejem tudi ABONENTE NA HRANO. — Lep senčnat vrt in prostoren salon, primeren za razne prireditve. Cenjenemu občinstvu se zahvaljujem za dosedanja naklonjenost in se priporočam za številan obisk v novi gostilni.

Pepe Lončar
doslej gostilničar pri »Kaplanu«